

Gvido Novak
Ob parku 4
2310 Slovenska Bistrica

Datum: 28. 9. 2012

Državni zbor Republike Slovenije
Ustavna komisija
Predsednik dr. Gregor Virant

Zadeva: **Dialog s predstavnico Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) za Slovenijo Caroline Varley in njeno mnenje o referendumu v Sloveniji ter demokraciji**

Zveza: Pregled javne uprave v Republiki Sloveniji (The Public Sector Salary System in Slovenia)
Ustavno revizijski postopek sprejemanja Ustave na področju zakonodajnega referendumu

Spoštovani,

kot ste me obvestili, ste me vključili v ustavno revizijski postopek sprejemanja Ustave. Menim, da je moja izkušnja z Organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj pri njihovem delu v Sloveniji zelo pomembna za postopek spremnjanja ustawe in zato vam posredujem ta dopis z originalnim zapisom dialoga z OECD v obravnavo in v upanju po upoštevanju pri odločanju na sejah Ustavne komisije.

Visoka predstavnika Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD), namestnik generalnega sekretarja Yves Leterme in vodja OECD za pregled javne uprave za Slovenijo Caroline Varley sta na Ministrstvu za pravosodje in javno upravo z ožjim vodstvom ministrstva pod vodstvom ministra za pravosodje in javno upravo prof. dr. Senka Pličaniča 22. junija 2012 v okviru okrogle mize javnosti predstavila poročilo z naslovom Pregled javne uprave v Republiki Sloveniji (novica v prilogi).

Na spletni strani ministrstva je isti dan bil objavljen v slovenščino preveden povzetek poročila iz katerega niso bile razvidne vse podrobnosti predlaganega v poročilu za Slovenijo.

V vlogi predsednika sindikata sem takrat go. Caroline Varley z e-pošto zaprosil za celotno poročilo OECD, ker iz javno objavljenega izvlečka ni bilo razvidno kakšne vrste sprememb referendumskega sistema nam OECD priporoča. Ob tej priložnosti sem ji napisal tudi svoje mnenje o poročilo v zvezi s priporočili OECD glede referendumu. Mnenje je takrat glede predlaganega bilo in je še danes enako: "predlagano s strani OECD, da se pogoji za razpis referendumu zaostrijo je diametalno nasprotje od v istem predlaganem poročilu, da je potrebno povečati socialni dialog s sindikati. Izraženo je bilo tudi mnenje, da če želimo napredok potrebujemo bolj preproste postopke za izvajanje referendumov ali kakšnih drugih vrst potrjevanja političnih odločitev nacionalnega pomena s strani državljanov, saj bi na ta način s podporo ljudstva ključne odločitve imele legitimnost in to je temelj za obstoj demokracije, ki je primanjkuje vsem v Evropi. V primeru, da bi obstajala možnost in k temu bi bilo potrebno težiti, bi bilo potrebno vzpostaviti sistem za potrjevanje političnih odločitev po opravljenih postopkih priprave predpisov v sodelovanju z državljanji v katerih bi politične stranke dosegle dogovor preden gredo pripravljeni predpisi v parlamentarno sprejemanje in postanejo zakoni."

Iz odgovora ge. Caroline Varley izhaja, da je bila presenečena nad mnenjem in tematiko, ki sem jo odprl glede delovanja demokracije, posvetovanja in komuniciranja (na relaciji politike in države do državljanov in sindikatov). Njen odgovor je bil, da takšne podrobnosti niso bile predvidene v okviru njihovega dela s čimer je priznala pomanjkljivosti poročila v delo o referendumu in socialnem dialogu. Takšne napake so za OECD normalne in pričakovane glede na naravo organizacije, saj njihov cilj ni utrjevanje demokracije ampak ravno obratno, ekonomski razvoj in ustvarjanje dobička.

Se je pa strnjala z ugotovitvami in izpostavila, da so **absolutno vredne nadaljnje pozornosti**. Obrazložila je tudi, da je bil njihov namen opozoriti na nevarnosti v kontekstu reform, ki so pred Slovenijo in jih mora izvesti v bližnji prihodnosti podvrženim obstoječemu referendumskemu sistemu, ki se lahko vedno uporabi in postavi pod vprašaj bilo kateri nov parlamentarni zakon. Izpostavili so, da je to kritično demokratično orodje s poudarkom, da ga je potrebno uporabljati konstruktivno. S temi priporočili so tudi poudarili, da je potrebno bolj učinkovito dogovarjanje in dialog splošno.

Menim, da je ob upoštevanju splošnega odnosa Slovenskih političnih strank do referendumu in OECD-ja, da je referendum kritično orodje demokracije, ki ogroža uveljavljanje novih zakonov potrebnoupozoriti na osnovni namen referendumu. Referendum predstavlja enega od temeljev neposredne demokracije in je namenjen zavračanju zakonov, ki niso pripravljeni v dialogu in sodelovanju z državljeni in sindikati. Če bi se zakoni pripravljali v dialogu s sprejemanjem kompromisov do te mere, da bi se v Državni zbor predlagali konsenzualno pripravljeni zakoni v sprejem, nebi bilo nobenih potreb za preverjanje volje državljanov na referendumih, ker bi sprejeti zakoni imeli legitimnost in s tem bi vse prepotrebne reforme bile zlahka izvedljive.

Posebej je potrebno opozoriti, da takšno preverjanje volje državljanov ni zlorabljanje referendumskega sistema za politična obračunavanja in zamikanje uveljavljanja zakonov, kot to predstavljajo politične stranke, **to je pravica državljanke in državljanov**, ki jo lahko uveljavijo bilo kdaj. Vsaka namigovanja na zlorabljanje referendumov so nedopustna, saj pravico do referendumu državljanom daje ustava in vse druge razlage so dejansko protiustavne.

Za zlorabljanje bi lahko prej označili uporabo politične moči pri sprejemanju s strani vlade predlaganih zakonov po nujnem postopku brez vključevanja v obravnavo strokovne in laične javnosti, kakor jih aktualna vlada sprejema v veliki večini oz. skoraj vse predloge zakonov. Zlorablja se dejansko Poslovnik Državnega zbora, ki omogoča takšne zlorabe in hitro se postavi vprašanje ali je takšen postopek skladen z ustavo glede na prakso sprejemanja zakonov v tem letu. Državni zbor se je zaradi takšnega zlorabljanja spremenil v glasovalno orodje za potrjevanje in s tem legaliziranje že sprejetih odločitev peščice posameznikov, vodij koaličiskih političnih strank (5 oseb). Državljeni so pri teh procesih popolnoma izločeni, kar je negacija demokracije, ki dolgoročno ni dobra za Slovenijo.

S spoštovanjem,

predstavnik zainteresirane javnosti
Gvido Novak
s podporo skupine volivk in volivcev

Priloge:

- novica z naslovom: OECD predstavila pregled javne uprave v Republiki Sloveniji na spletni strani Ministrstva za pravosodje in javno upravo z dne 22. 6. 2012;
- original e-poštnega sporočila dialoga z OECD

Poslano z e-pošto:

- naslovniku;
- članom Ustavne komisije DZ RS;
- sindikatom v Republiki Sloveniji;
- poslanskim skupinam DZ RS;
- parlamentarnim političnim strankam.

NOVICA

22. 6. 2012

OECD predstavila pregled javne uprave v Republiki Sloveniji

Predstavniki Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) so danes, 22. junija 2012, v okviru okrogle mize, ki je potekala na Ministrstvu za pravosodje in javno upravo (MPJU), predstavili poročilo z naslovom Pregled javne uprave v Republiki Sloveniji.

Predstavnika OECD - namestnika generalnega sekretarja OECD **Yves Leterme** in vodjo OECD za pregled javne uprave za Slovenijo **Caroline Varley** je sprejel tudi minister za pravosodje in javno upravo **prof. dr. Senko Pličanič**, na okrogli mizi pa so poleg njega Republiko Slovenijo zastopali tudi državni sekretar na MPJU **Helmut Hartman**, v.d. generalne direktorice Direktorata za javni sektor **Mojca Ramšak Pešec** in **Bojan Pogačar**, generalni direktor Direktorata za proračun iz Ministrstva za finance (MF).

Odločitev za pregled javne uprave je bila sprejeta na vladni dne, 22. julija 2010. Republika Slovenija je OECD zaprosila za pregled na področju povezave strateškega načrtovanja in priprave proračuna, reorganizacije državne uprave, plačnega sistema in vodenja zaposlenih v javni upravi, torej tistih področij, ki morajo biti zelo dobro razvita, da bi lahko država delovala uspešno in učinkovito. Slovenija se je tako pridružila številnim državam, v katerih je OECD že opravil pregled javne uprave. Vse so se pozitivno izrekle o kakovosti in pomenu, ki so jih za njih imele izdelane študije.

Pri pripravi poročila OECD je bila posebna pozornost namenjena ugotovitvam in priporočilom na področju povezave strateškega načrtovanja in priprave proračuna, reorganizacije državne uprave, plačnega sistema in vodenja zaposlenih v javni upravi. Omenjeni pregled se je pričel v februarju 2011 in nadaljeval skozi vse leto. V tem času so bile opravljene tri misije predstavnikov OECD v Sloveniji, ki so se v okviru 90 sestankov srečali z več kot 80 predstavniki javne uprave, sindikatov, civilne družbe in nevladnih organizacij. Prav tako je bil dne, 28. septembra 2011, javnosti predstavljen pregled plačnega sistema v javnem sektorju RS, ki so se ga udeležili tudi predstavniki sindikatov in vladne pogajalske skupine.

Na delovnem sestanku so tako predstavniki OECD in MPJU obravnavali poročilo o pregledu javne uprave v Sloveniji, nato pa je s strani predstavnikov MPJU in MF pa je sledila predstavitev aktivnosti in ukrepov Slovenije glede na ugotovitve in priporočila OECD.

Minister Pličanič je v uvodnem nagovoru na okrogli mizi izpostavil pomembnost tega poročila, poudaril je, da je bila za našo državo pregled tako vsebinsko kot časovno dobro umeščen, saj sovpada z iskanjem najprimernejših rešitev in ukrepov na področju javnega sektorja v času izrazito nespodbudnih gospodarskih okoliščin. »**Zavedamo se, da so za izboljšanje finančne konsolidacije potrebni tako**

varčevalni ukrepi kot spodbujanje gospodarske rasti. Pri tem je zelo pomembno, da ima Slovenija uspešno in učinkovito javno upravo, ki je organizirana tako, da predstavlja podporo vladnim strategijam. Ugotovitve in priporočila OECD so dragoceni za usmeritev vlade, njeno nadaljnje delo ter iskanje rešitev pri oblikovanju reform, s katerimi je že oziroma bo pričela. V Sloveniji se zavedamo, da javna uprava igra pomembno vlogo pri ustvarjanju dolgoročnega in uspešnega razvoja države. Prepričani smo, da so za učinkovitejšo in uspešnejšo javno upravo potrebni racionalizacija in optimizacija poslovanja, prenos dobrih praks iz zasebnega v javni sektor, zagotavljanje jasne strateške vizije, ki je v praksi izvedljiva in učinkovito vodenje zaposlenih», je izpostavil minister Pličanič.

OECD v poročilu Slovenijo ocenjuje kot državo, ki se je doslej uspešno razvijala, trenutno pa se spopada z resnimi izzivi v gospodarstvu. Za izboljšanje finančne konsolidacije je po njihovem mnenju potrebno tako varčevanje kot spodbujanje gospodarske rasti. Pri tem je zelo pomembno, da ima Slovenija uspešno in učinkovito javno upravo, ki je organizirana tako, da predstavlja podporo vladnim strategijam.

Organizacija OECD je v okviru svojega pregleda pregledala in ocenila, kako delujejo ministrstva, vladne službe, upravne enote, agencije, kako med seboj sodelujejo in podal priporočila, ki kažejo, da so možne izboljšave predvsem na naslednjih področjih: racionalizacija in združevanje funkcij, ki so razdeljene znotraj državne uprave, možna je večja učinkovitost mreže upravnih enot, boljše strateško načrtovanje delovne sile in pravilna usmerjenost zmanjševanja osebja, potrebna je nadaljnja reforma plačnega sistema, sprememba okvirja nagrajevanja uslužbencev, večja odgovornost pri uresničevanju vladnih ciljev, razvijanje vodstvenih zmogljivosti, preučitev zakonodajne politike.

Slovenska stran je poudarila, da smo v tem mandatu že pričeli slediti priporočilom OECD, saj je nova vlada že pričela z reformo javnega sektorja, katere cilj je učinkovitost, optimizacija poslovnih procesov, racionalna organiziranost dela, racionalizacija in sprememba v organiziranosti in številu ministrstev in vladnih služb, vrsti in številu organizacijskih enot,... Poleg omenjenega je cilj nove vlade izboljšanje uslužbenskega sistema in upravljanja s človeškimi viri (ciljno vodenje, uvedba merljivosti in primerljivosti v javni sektor, jasno postavljanje ciljev, merjenje uspešnosti, poenostavitev pri postopkih zaposlovanja, sprememba razmerja med maso za fiksne plače in maso za nagrajevanje delovne uspešnosti, napredovanje, povečanje učinkovitosti inšpekcijskih služb....). Prav tako na MPJU sledimo ciljem za doseganje kakovosti predpisov, odpravo administrativnih ovir z debirokratizacijo Slovenije, strmimo k okrepitevi mehanizmov presoje učinkov predpisov, kar je posebej poudarjeno v koalicijski pogodbi - Pogodbi za Slovenijo 2012-2015.

Operacijo OECD pregled javne uprave v Republiki Sloveniji delno financira Evropska unija iz sredstev Evropskega socialnega sklada v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete Institucionalna in administrativna usposobljenost ter prednostne usmeritve Učinkovita in uspešna javna uprava.

[Uvodni nagovor ministra za pravosodje in javno upravo prof. dr. Senka Pličaniča.](#)

[Povzetek priporočil OECD v slovenskem jeziku.](#)

Povezane vsebine:

 [Avdio in video posnetek](#)

From: VARLEY Caroline, GOV/GRP
Sent: Mon, 9 Jul 2012 14:21:42 +0000
To: Predsednik SVS
Subject: RE: Opinion on referendum issue in Slovenia

Dear Gvido Novak,

First, my sincere apologies for not being in touch sooner. Please find attached the full version of the Slovenia report.

You raise some very important points which relate to the functioning of democracy, consultation and communication. It was outside the strict scope of the review to go into detail, but they absolutely merit further attention. All that we tried to do with the report was to draw attention, in the context of reforms that Slovenia will need to undertake in the near future, to the effects of the current referendum system which can be used to question any new parliamentary law. We do underline that this is a critical democratic tool, pointing out that it should be used constructively to voice opinion. (see recommendation page 33). We also underline the need for more effective consultation and communication all round.

Kind regards,

Caroline Varley

Caroline Varley • Head of Programme
Public Governance Reviews
Public Governance and Territorial Development Directorate
Organisation for Economic Cooperation and Development
2, rue André Pascal, 75775 Paris CEDEX 16, France
(+33) 1 45 24 85 74

caroline.varley@oecd.org
www.oecd.org/governance/reviews

From: Predsednik SVS
Sent: 24 June, 2012 9:41 AM
To: VARLEY Caroline, GOV/GRP
Subject: Opinion on referendum issue in Slovenia

Respected,

on 22nd June in the Slovenian Ministry of justice and public administration there was a presentation of OECD Review: The Public Sector Salary System in Slovenia.

I'm the president of a Slovenian soldiers syndicate.

Can you please send me the original review, because the Slovenian short translation (publically announced) doesn't mention what kind of transformation is needed on the referendum system?

My opinion on the referendum reform is the following:

If you suggest further restrictions for referendums, then your recommendation is the opposite of the spirit of participative democracy and stronger legitimacy of political decisions. You also suggest stronger social dialogue with syndicates and that is also the opposite with further restrictions for referendums. I think that if we want progress, we need more simplicity in procedures to carry out of referendums or some other kind of public confirmations for political decisions of national importance, because with the approval from the citizens through referendums or some other kind of public confirmations the decisions of national importance will have legitimacy and this is the fundamental essence of democracy, which we all lack in Europe.

I think that if we could we should have a system for confirming the political decisions after the procedure in which the citizens could participate and in which the governmental political parties should reach an agreement with citizens before the decisions goes to the parliament and becomes a law.

With respect,

Gvido Novak

00386 40 839 316